

1. [W] postępowaniu w sądzie powszechnym, unormowanym przepisami księgi III cz. I k.p.c., należy, o ile ta księga nie zawiera odmiennych przepisów, stosować odpowiednio przepisy księgi II cz. I k.p.c.

2. Postępowanie (...) wszczęte na wniosek strony o wyznaczenie sędziego polubownego lub przewodniczącego jest w istocie postępowaniem odrębnym, które ma dopiero przygotować postępowanie przed sądem polubownym. Na wyznaczenie sędziego lub przewodniczącego nie ma zażalenia (art. 485 § 2 k.p.c.), nie może zatem być i skargi kasacyjnej, gdyż nie ma skargi kasacyjnej na postanowienie sądu 1. instancji. Na odmowę zaś wyznaczenia służy zażalenie, a na postanowienie sądu 2. instancji, zatwierdzające odmowne postanowienie sądu 1. instancji – skarga kasacyjna, jako na postanowienie kończące postępowanie.

3. Postępowanie na wniosek sędziego polubownego o oznaczenie wynagrodzenia także jest postępowaniem odrębnym, wywołanym umową o sąd polubowny. Zarówno sędzia, jak i strony, które procesowały się przed sądem polubownym, mogą wnosić zażalenia na postanowienia sądu 1. instancji i skargi kasacyjne na postanowienia sądu 2. instancji, jako na kończące to odrębne postępowanie.

4. Postępowanie, wszczęte na wniosek strony celem orzeczenia o wygaśnięciu zapisu na sąd polubowny jest również odrębnym postępowaniem przed sądem powszechnym; sąd państwowy rozstrzyga tu po rozprawie spór stron o skuteczność umowy. Postanowienie, rozstrzygające ten spór, powinno być przyrównane do wyroku, a zatem stronom służy prawo zakładania zażalenia na postanowienie sądu 1. instancji i skargi kasacyjnej na postanowienie sądu 2. instancji.

5. Wreszcie postanowienie o wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody, zawartej przed tym sądem, także kończy odrębne postępowanie, wszczęte na wniosek strony. (...) Na postanowienie sądu 1. instancji o wykonalności służy zatem zażalenie, a na postanowienie sądu 2. instancji – skarga kasacyjna.

6. Od skargi kasacyjnej w sprawach wyżej wymienionych należy pobierać wpis stosunkowy według ogólnych zasad.

7. Wartość przedmiotu sporu i zaskarżenia stanowić będzie w tych przypadkach wartość przedmiotu sporu, który by podlegał rozstrzygnięciu przez sąd polubowny.

8. We wszystkich powyższych przypadkach skarga kasacyjna oczywiście jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia przenosi 500 zł (z zastrzeżeniem przepisów art. 425 §§ 2 i 3 i art. XX § 1 przep. wpraw.

**Uchwała Sądu Najwyższego
z dnia 28 maja 1938 r.
C III 2479/36 i 1301/36**

Skład orzekający:

SSN St. Śliwiński (przewodniczący)

SSN W. Kondratowicz

SSN M. Grabowski

SSN W. Świącicki (współsprawozdawca)

SSN Z. Bańkowski

SSN J. Witecki (sprawozdawca)

SSN Cz. Pospieszalski

Prokurator: L. Karłowski

Sąd Najwyższy na posiedzeniu jawnym dnia 28 maja 1938 r. w sprawie Konstantego P. przeciwko Hermanowi W. i Julii oraz Jana i Edwarda Wg. przeciwko Adamowi Wd., po rozpoznaniu pytań prawnych, przekazanych składowi siedmiu sędziów Sądu Najwyższego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 1937 r. (C III 2479/36) i postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 1937 r. (C III 1301/36):

1) Czy na postanowienia sądu 2. instancji, przewidziane w k.p.c. w art. 485 § 1 (odmówienie wyznaczenia sędziego polubownego lub przewodniczącego sądu polubownego),

490 (oznaczenie lub odmówienie oznaczenia wynagrodzenia sędziego polubownego), 491 § 2 (uznanie zapisu na sąd polubowny za wygasły lub oddalenie wniosku o takie uznanie) i 502 (postanowienie o wykonalności wyroku sądu polubownego lub zawartej przed nim ugody) jest dopuszczalna skarga kasacyjna?

2) Jeśli skarga kasacyjna w wyżej wymienionych przypadkach jest dopuszczalna w zasadzie, to czy dopuszczalność tej skargi zależy od wartości przedmiotu sporu w postępowaniu przed sądem polubownym, czy – przeciwnie – skarga kasacyjna jest dopuszczalna bez względu na wartość przedmiotu sporu w sądzie polubownym?

3) Jeśli skarga kasacyjna jest dopuszczalna w powyższych przypadkach, to jaki należy pobierać wpis od tej skargi, stały czy stosunkowy i w jakiej wysokości, skoro od wniosków i zażaleń należy pobierać wpis stały?

4) W jakim składzie sąd 2. instancji rozstrzyga zażalenia na postanowienia sądu 1. instancji w wymienionych w pierwszym pytaniu przypadkach, skoro art. 493 k.p.c. stanowi, że rozstrzyganie wniosków w sądzie okręgowym należy do jednego sędziego?

po wysłuchaniu wniosków prokuratora Sądu Najwyższego i sędziów-sprawozdawców uchwalił i postanowił wpisać do księgi zasad prawnych, co następuje:

„I. Na postanowienia sądu 2. instancji, przewidziane w art. 485 § 1, 490, 491 § 2 i 502 k.p.c., skargi kasacyjne są w zasadzie dopuszczalne.

II. a) Na postanowienia sądu 2. instancji, przewidziane w art. 485 § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest dopuszczalna, jeżeli wartość przedmiotu sporu przed sądem polubownym ma przenosić 500 zł¹⁾ lub jeżeli przedmiot tego sporu nie podlega oszacowaniu na pieniądze;

b) na postanowienia sądu 2. instancji, przewidziane w art. 490 k.p.c., skarga kasacyjna jest dopuszczalna, jeżeli wartość przedmiotu sporu zaskarżenia przenosi 500 zł¹⁾;

c) na postanowienia sądu 2. instancji, przewidziane w art. 491 § 2 k.p.c., skarga kasacyjna jest dopuszczalna, jeżeli wartość przedmiotu sporu, który miał być poddany rozstrzygnięciu przez sąd polubowny, przenosi 500 zł¹⁾ lub przedmiot tego sporu nie podlega oszacowaniu na pieniądze;

d) na postanowienia sądu 2. instancji o wykonalności wyroku lub ugody, przewidziane w art. 502 k.p.c., skarga kasacyjna jest dopuszczalna, jeżeli wartość zasądzonych wyrokiem albo ustalonych w ugodzie świadczeń i sum pieniężnych przy zastosowaniu art. 15 – 21 k.p.c. przenosi 500 zł¹⁾) lub gdy chodzi o roszczenia niemajątkowe przyznane wyrokiem.

We wszystkich przypadkach wyżej pod a) – d) wymienionych należy mieć także na uwadze przepisy art. 425 § 2 i 3 k.p.c.

III. Od skargi kasacyjnej w sprawach wyżej wymienionych należy pobierać wpis stosunkowy według ogólnych zasad.

IV. W powyższych sprawach sąd okręgowy jako sąd 2. instancji rozpoznaje zażalenia jednoosobowo, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia, ustalona w sposób omówiony w ust. II, stanowiąca przesłankę dopuszczalności skargi kasacyjnej, przenosi 500 zł²⁾), lecz nie przewyższa 20.000 zł, przy czym sędzia jednostkowy może na podstawie § 2 art. XLV¹⁾ i § 5 art. XLV przepisów wprowadzających k.p.c.³⁾) przekazać rozpoznanie zażalenia sądowi w składzie trzech sędziów. Gdy wartość przedmiotu zaskarżenia nie przenosi 500 zł²⁾), przewyższa 20.000 zł lub nie podlega oszacowaniu na pieniądze, sąd okręgowy rozpoznaje zażalenia w składzie trzech sędziów.

Sąd Apelacyjny rozpoznaje zażalenia, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia, ustalona w powyżej wskazany sposób, przenosi 500 zł, lecz nie przewyższa 20.000 zł, jednoosobowo tylko do dnia 1 stycznia 1939 r. We wszystkich innych przypadkach, a od dnia 1 stycznia 1939 r. we wszystkich w ogóle przypadkach rozpoznaje zażalenia w składzie trzech sędziów⁴⁾”.

Uzasadnienie:

I. Przepisy o sądach polubownych stanowią osobną księgę III cz. I kodeksu postępowania cywilnego.

Za względu na to, że każda księga stanowi odrębną całość przepisów, regulujących pewną materię, że w zasadzie nie należałoby przenosić przepisów jednej księgi, dotyczących materii, unormowanej w tej księdze, na przedmioty, unormowane w innej księdze, jeżeli ta inna księga nie odsyła wprost do tych przepisów, lub inne poważne argumenty nie nakazują rozciągać przepisów jednej księgi na materie, unormowane w innej księdze, — może

nasunąć się wątpliwość, czy art. 424 § 2 k.p.c. rozciąga się na postępowanie, unormowane w księdze III cz. I k.p.c.

Art. 8 k.p.c. nie rozstrzyga wprost powyższego pytania, gdyż zdanie: „sprawy cywilne mogą być rozstrzygane przez sądy polubowne na zasadach, określonych w niniejszym kodeksie”, może być rozumiane albo w tym sensie, że art. 8 odsyła do księgi III, normującej postępowanie przed sądem polubownym, albo że w postępowaniu przed sądem polubownym należy stosować ogólne zasady k.p.c.

Przepisy ogólne, zawarte w rozdziale IV księgi III (art. 506 i 507), również nie rozstrzygają postawionego wyżej pytania.

Ponieważ jednak księga III cz. I k.p.c., nie zawierająca żadnych przepisów o przesłankach, warunkach i terminach środków odwoławczych, a nie odsyłając w tym przedmiocie do przepisów księgi II, w której został umieszczony art. 424 k.p.c., wspomina w dwóch miejscach o niedopuszczalności zażalenia (art. 485 § 2 i art. 488), to należy wysnuć z tego wniosek, że w przypadkach, w których księga III nie zawiera przepisów o niedopuszczalności zażalenia, dopuszczalne jest zażalenie na postanowienie sądu 1. instancji, nie można bowiem przypuszczać, że ustawa zawiera przepis bezprzedmiotowy, a więc nie mający żadnego znaczenia i zupełnie zbędny.

Jeżeli zaś zażalenia są w zasadzie dopuszczalne, niedopuszczalne zaś są tylko w przypadkach, w których przepis specjalny je wyłącza, a księga III nie zawiera żadnych ogólnych przepisów ani o zażaleniach, ani o innych środkach odwoławczych, to można i należy wysnuć z tej okoliczności tylko ten wniosek, że według myśli ustawodawcy **w postępowaniu w sądzie powszechnym, unormowanym przepisami księgi III cz. I k.p.c., należy, o ile ta księga nie zawiera odmiennych przepisów, stosować odpowiednio przepisy księgi II cz. I k.p.c.** Należy więc stosować zarówno art. 419 § 1, 420, 421 i 423, jak i art. 424 – 441 k.p.c.

Skargi kasacyjne na wymienione w pytaniu pierwszym postanowienia są zatem dopuszczalne, jeżeli te postanowienia należy uznać za kończące postępowanie w rozumieniu art. 424 § 2 k.p.c. i jeżeli dopuszczalności nie stoi na przeszkodzie przepis art. 425 § 1 i § 3 k.p.c.

Wychodząc z zasady, że postanowienie, które kończy postępowanie odrębne, tylko luźno związane z procesem merytorycznym, należy uznawać za postanowienie, kończące postępowanie w rozumieniu art. 424 § 2 k.p.c., należy także wspomniane wyżej postanowienia uznać za kończące postępowanie w powyższym znaczeniu.

Postępowanie bowiem wszczęte na wniosek strony o wyznaczenie sędziego polubownego lub przewodniczącego jest w istocie postępowaniem odrębnym, które ma dopiero przygotować postępowanie przed sądem polubownym. Na wyznaczenie sędziego lub przewodniczącego nie ma zażalenia (art. 485 § 2 k.p.c.), nie może zatem być i skargi kasacyjnej, gdyż nie ma skargi kasacyjnej na postanowienie sądu 1. instancji. Na odmowę zaś wyznaczenia służy zażalenie, a na postanowienie sądu 2. instancji, zatwierdzające odmowne postanowienie sądu 1. instancji – skarga kasacyjna, jako na postanowienie kończące postępowanie.

Postępowanie na wniosek sędziego polubownego o oznaczenie wynagrodzenia także jest postępowaniem odrębnym, wywołanym umową o sąd polubowny. Zarówno sędzia, jak i strony, które procesowały się przed sądem polubownym, mogą wnosić zażalenia na postanowienia sądu 1. instancji i skargi kasacyjne na postanowienia sądu 2. instancji, jako na kończące to odrębne postępowanie.

Postępowanie, wszczęte na wniosek strony celem orzeczenia o wygaśnięciu zapisu na sąd polubowny jest również odrębnym postępowaniem przed sądem powszechnym; sąd państwowy rozstrzyga tu po rozprawie spór stron o skuteczność umowy. Postanowienie, rozstrzygające ten spór, powinno być przyrównane do wyroku, a zatem stronom służy prawo zakładania zażalenia na postanowienie sądu 1. instancji i skargi kasacyjnej na postanowienie sądu 2. instancji.

Wreszcie postanowienie o wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody, zawartej przed tym sądem, także kończy odrębne postępowanie, wszczęte na wniosek strony. Tego postępowania nie można utożsamiać z postępowaniem, unormowanym w art. 529 §§ 1 – 3 i 5, 530 i nast. k.p.c., albowiem § 4 art. 529 k.p.c. wyraźnie stanowi, że wyrokowi sądu polubownego lub ugodzie, zawartej przed tym sądem, nadaje się klauzulę wykonalności w trybie, przepisany w części I k.p.c. Z tego zaś wynika, że należy tu stosować art. 502 k.p.c., według którego sąd powinien zbadać nie tylko stronę

formalną wydania wyroku lub zawarcia ugody, lecz także i treść wyroku lub ugody celem ustalenia, czy wyrok lub ugoda swą treścią nie ubliża porządkowi publicznemu lub dobrym obyczajom, po czym powinien wydać postanowienie o wykonalności wyroku lub ugody i zaopatrzyć to postanowienie odpowiednią klauzulą. W tym postępowaniu nie stosuje się art. 513 k.p.c., ponieważ ten przepis mieści się nie w pierwszej, lecz drugiej części kodeksu postępowania cywilnego. **Na postanowienie sądu 1. instancji o wykonalności służy zatem zażalenie, a na postanowienie sądu 2. instancji – skarga kasacyjna.**

II. Jak wyżej zaznaczono, należy we wszystkich wymienionych przypadkach stosować art. 425 k.p.c., – skarga kasacyjna jest więc dopuszczalna tylko wtedy, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawach o roszczenia majątkowe przenosi 500 zł ¹⁾, z wyjątkiem, przytoczonym w § 2 art. 425, lub gdy wartość nie może być oszacowana, z zastrzeżeniami, zawartymi w art. 425 § 3 k.p.c. i art. XX § 1 przep. wpraw. k.p.c.

Powstaje jednak – wskutek braku szczegółowych przepisów w księdze III cz. I k.p.c. – pytanie, jak należy obliczać i określać wartość przedmiotu zaskarżenia w wyżej omówionych przypadkach.

a) Przypadek, przewidziany w art. 490 k.p.c., nie nasuwa żadnych trudności. Chodzi w tym postępowaniu o roszczenie majątkowe sędziego polubownego, który żąda wynagrodzenia za swe czynności w sądzie polubownym. Przedmiotem roszczenia i zaskarżenia będzie tu zawsze tylko oznaczona suma pieniężna. Jeżeli bowiem sąd 2. instancji oznaczył wynagrodzenie sędziego w określonej sumie pieniężnej, a skargę kasacyjną zakładają strony lub jedna z nich, to przedmiot zaskarżenia stanowi różnica między oznaczoną przez sąd 2. instancji sumą a sumą, którą strona zgadza się uiszczyć, ewentualnie cała oznaczona przez sąd sumą, jeśli strona kwestionuje prawo sędziego polubownego do wynagrodzenia. Jeżeli zaś skargę kasacyjną wnosi sędzia polubowny, uważając wynagrodzenie oznaczone przez sąd za niskie, to powinien podać w skardze kasacyjnej (jeżeli już przedtem nie określił swego żądania w sumie pieniężnej), w jakiej wysokości wynagrodzenia żąda. Wartość przedmiotu zaskarżenia stanowić będzie różnica między żadaną przez sędziego polubownego sumą a sumą, którą oznaczył sąd 2. instancji. Jeżeli wreszcie sąd 2. instancji odmówił oznaczenia wynagrodzenia, to sędzia polubowny powinien wskazać, jaką sumę wynagrodzenia uważa za odpowiednią (jeżeli już przedtem nie oznaczył żadnej sumy). Wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi w tym przypadku podana przez sędziego polubownego suma.

b) Postępowanie o wyznaczenie sędziego lub przewodniczącego nie jest właściwie sprawą o roszczenie majątkowe, gdyż ma na celu tylko umożliwienie procesu przed sądem polubownym. Nie jest także sprawą o roszczenie majątkowe w ścisłym tego słowa znaczeniu postępowanie o uznanie zapisu na sąd polubowny za wygasły.

Należy jednak i w tym przypadkach kierować się zasadą, którą kierował się Sąd Najwyższy, gdy orzekał, kiedy jest dopuszczalna skarga kasacyjna na postanowienie sądu 2. instancji, odmawiające prawa ubogich (Zb. Orz. z 1934 r. nr 434). **Wartość przedmiotu sporu i zaskarżenia stanowić będzie w tych przypadkach wartość przedmiotu sporu, który by podlegał rozstrzygnięciu przez sąd polubowny.** Postępowanie o wyznaczenie sędziego można uważać za wstępną część tego sporu. Strona, wnosząca o wyznaczenie sędziego, powinna dokładnie podać, jaki spór zamierza oddać pod rozstrzygnięcie sądu polubownego i w razie potrzeby (gdy przedmiotem sporu nie jest roszczenie pieniężne ani roszczenie niemajątkowe) podać wartość przedmiotu sporu. Strona zaś, wnosząca o uznanie zapisu na sąd polubowny za wygasły, powinna dokładnie określić, jaki spór – w razie niewygaśnięcia zapisu – podlegałby rozstrzygnięciu przez sąd polubowny. Sąd państwowy rozstrzygając spór o to, czy zapis na sąd polubowny wygasł, tym samym rozstrzygałby pytanie, czy sąd polubowny będzie właściwy do rozstrzygnięcia sporu merytorycznego, a zatem wartość tego sporu określa wartość przedmiotu sporu przed sądem państwowym.

c) W razie zaskarżenia postanowienia o wykonalności wyroku sądu polubownego lub zawartej przed nim ugody wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi zasądzona wyrokiem lub ustalona ugodą suma pieniężna, którą strona ma uiścić stronie przeciwnej, albo wartość innych świadczeń, zasądzonych wyrokiem lub ustalonych ugodą, jeżeli wyrok lub uгода opiewa nie na pieniądze, przy czym należy stosować art. 15 – 21 k.p.c. W tym bowiem przypadku przedmiotem postępowania jest roszczenie majątkowe.

We wszystkich powyższych przypadkach skarga kasacyjna oczywiście jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia przenosi 500 zł ¹⁾ (z zastrzeżeniem przepisów art. 425 §§ 2 i 3 i art. XX § 1 przep. wpraw.

Jeżeli przedmiotem sprawy przed sądem polubownym jest roszczenie niemajątkowe lub nie podlegające ocenie, skarga kasacyjna jest dopuszczalna.

III. W przypadkach, wymienionych w pytaniach, przepisy o kosztach sądowych ustanowiły dla wniosków i zażaleń wpis stały, niezależny od wartości przedmiotu wniosku lub zaskarżenia. Brak natomiast specjalnego dla danych przypadków przepisu o opłatach od skarg kasacyjnych. Należy uznać za obojętne, czy brak specjalnego przepisu jest skutkiem przeoczenia czy świadomego uznania zbędności specjalnych przepisów o opłatach od skarg kasacyjnych. W braku bowiem przepisów szczególnych należy stosować przepisy ogólne. Nie można zatem wnosić z braku przepisów szczególnych, że w przypadkach, wymienionych w pytaniu, skarga kasacyjna jest wolna od opłat, lecz należy stosować ogólny przepis art. 29 p. 6 przep. o koszt. sąd.

IV. Art. 493 k.p.c., stanowiący, że rozstrzygnięcie wniosków, zgłoszonych w myśl przepisów rozdz. I księgi III cz. I k.p.c., należy w sądzie okręgowym do jednego sędziego, normuje postępowanie w sądzie okręgowym, jako sądzie 1. instancji. W postępowaniu przed sądem 2. instancji przy rozpoznawaniu zażaleń w braku odmiennych specjalnych przepisów należy stosować ogólne przepisy, zawarte w prawie o ustroju sądów powszechnych i w przepisach wprowadzających k.p.c.

Przeto, jeżeli sądem 2. instancji jest sąd okręgowy, to na podstawie art. XLV¹ przep. wpraw. cz. I k.p.c. ⁵⁾ rozpoznaje jednoosobowo wszystkie sprawy, z wyjątkiem spraw, w których wartość przedmiotu zaskarżenia nie przenosi 500 zł ²⁾ lub przewyższa 20.000 zł, oraz spraw o ochronę zakłóconego lub przywrócenie utraconego posiadania z zastrzeżeniem jednak dla okręgów Sądów Apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie, gdzie na podstawie art. XX § 2 przep. wpraw. cz. I k.p.c. do czasu wprowadzenia przymusowej regulacji hipotecznej drobnej własności ziemskiej, której ścisły termin oznaczy Minister Sprawiedliwości, sprawy o ochronę zakłóconego lub przywrócenie utraconego posiadania rozstrzyga w sądzie okręgowym, jako w 2. instancji jeden sędzia.

Jeżeli sądem 2. instancji jest sąd apelacyjny, to na podstawie § 4 art. XLV przep. wpraw. cz. I k.p.c. do dn. 1 stycznia 1939 r. rozstrzyga sprawy jednoosobowo, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia przenosi 500, a nie przewyższa 20.000 zł. We wszystkich innych sprawach, a od dn. 1 stycznia 1939 r. we wszystkich w ogóle sprawach sąd apelacyjny na podstawie art. 34 pr. o u. s. p. orzeka w składzie trzech sędziów ⁴⁾.

Sędzia jednostkowy może na podstawie § 2 art. XLV¹ i § 5 art. XLV przep. wpraw. cz. I k.p.c. ³⁾ przekazać sprawę pod rozpoznanie sądu w składzie trzech sędziów.

¹⁾ Dekret Prez. Rzplitej z dnia 21 listopada 1938 r. o usprawnieniu postępowania sądowego (Dz. U. Nr 89, poz. 609) w art. 3 p. 22 zastąpił kwotę 500 zł kwotą 1.500 zł (uwaga Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego).

²⁾ Powołany w uwadze ¹⁾ dekret zastąpił w art. 4 p. 1 (XLV § 1 ust. ost. przep. wpraw. k.p.c.) kwotę 500 zł kwotą 1.500 zł (uwaga Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego).

³⁾ Powołany w uwadze ¹⁾ dekret zastąpił w art. 4 p. 2 przepisy § 2 art. XLV¹ i § 5 art. XLV przep. wpraw. k.p.c. nowym przepisem art. XLV¹ § 5 (uwaga Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego).

⁴⁾ W okresie do dnia 31 grudnia 1944 r. na podstawie art. 4 p. 1 powołanego w uwadze ¹⁾ dekretu (art. XLV § 3 przep. wpraw. k.p.c.) sprawy, osądzone w sądzie okręgowym przez jednego sędziego, sąd apelacyjny rozpoznaje również w osobie jednego sędziego, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia przenosi 1.500 zł, a nie przewyższa 20.000 zł (uwaga Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego).

⁵⁾ Powołany w uwadze ¹⁾ dekret w art. 4 p. 1 umieścił odpowiedni przepis w znowelizowanym przepisie art. XLV § 1 przep. wpraw. k.p.c. (uwaga Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego).

Źródło: Zb. O. 1939 z. 1 poz. 1